

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinums par tematu “Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par grozījumiem Regulas (ES) 2016/1628 pārejas noteikumos par noteiktu tehniku, kas aprīkota ar motoriem, kuru jauda ir 56–130 kW robežās vai lielāka par 300 kW, nolūkā mazināt Covid-19 izraisītās krīzes ietekmi”

(COM(2021) 254 final – 2021/0129 (COD))

(2021/C 341/06)

Ziņotājs: **Christophe LEFÈVRE**

Apspriešanās	Eiropas Parlaments, 20.5.2021. Padome, 25.5.2021.
Juridiskais pamats	Līguma par Eiropas Savienības darbību 114. pants
Atbildīgā specializēta nodaļa	vienotā tirgus, ražošanas un patēriņa specializētā nodaļa
Priekšsēdētājas lēmuma datums	20.5.2021.
Pieņemšana plenārsesijā	09.6.2021.
Plenārsesija Nr.	561
Balsojuma rezultāts (par/pret/atturas)	206/1/11

1. Secinājumi un ieteikumi

1.1. Ņemot vērā Covid-19 krīzi, kas izraisīja autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas (ANMT) ražotāju piegādes ķēžu būtiskus pārrāvumus, EESK izskatīja priekšlikumu atlikt dažus termiņus, kas paredzēti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2016/1628 ⁽¹⁾, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2020/1040 ⁽²⁾.

1.2. EESK atzinīgi vērtē jauno regulas priekšlikumu, kuru uzskata par atbilstīgu un samērīgu reakciju uz Covid-19 krīzes ekonomiskajām sekām.

1.3. Tāpēc pagarinājums par sešiem mēnešiem tādas autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas ražošanai, kas aprīkota ar pārejas motoriem, un par deviņiem mēnešiem – laišanai tirgū, nevis par 12 mēnešiem abām kā 2020. gadā, ir pamatots un līdzsvarots.

1.4. Lai gan EESK atkārtoti uzsver, ka ir jāveicina ES gaisa kvalitātes mērķu sasniegšana, tā arī uzskata, ka priekšlikums garantē pareizu tirgus darbību, vienlaikus nodrošinot gan attiecīgo pušu ekonomisko līdzsvaru, gan augstu sabiedrības veselības un vides aizsardzības līmeni.

2. Komisijas priekšlikuma saturs

2.1. Regulā (ES) 2016/1628 ir noteiktas jaunas emisiju robežvērtības (“V posms”), kas paredzētas, lai samazinātu gaisa piesārņotāju emisijas no autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas (ANMT) motoriem, un paredzēts termiņš, līdz kuram šo pāreju īstenot.

2.2. Covid-19 pandēmija izraisīja būtiskus pārrāvumus piegādes ķēdēs, un tas ietekmēja autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas ražotāju spēju ievērot dažus Regulā (ES) 2016/1628 noteiktos termiņus.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/1628 (2016. gada 14. septembris) par prasībām attiecībā uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas iekšdedzes motoru gāzveida un daļiņveida piesārņotāju emisiju robežvērtībām un tipa apstiprināšanu, ar ko groza Regulas (ES) Nr. 1024/2012 un (ES) Nr. 167/2013 un groza un atceļ Direktīvu 97/68/EK (OV L 252, 16.9.2016., 53. lpp.).

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1040 (2020. gada 15. jūlijs), ar ko groza Regulu (ES) 2016/1628 attiecībā uz tās pārejas noteikumiem, lai risinātu Covid-19 krīzes ietekmi (OV L 231, 17.7.2020., 1. lpp.).

2.3. Minētā regula tika grozīta ar Regulu (ES) 2020/1040, kurā ir paredzēts atlikt dažus termiņus, kurus ražotāji vairs nespēja ievērot, neciešot nopietnus ekonomiskus zaudējumus neparedzētu piegādes ķēdes pārrāvumu dēļ. Ražotājiem tika piešķirts papildu divpadsmit mēnešu periods tādas tehnikas ražošanai un laišanai tirgū, kas aprīkota ar "pārejas motoriem" ar jaudu no 56 kW līdz 130 kW un kuras ražošana jābeidz līdz 2020. gada 30. jūnijam, bet laišana tirgū – līdz 2020. gada 31. decembrim.

2.4. Tomēr, turpinoties piegādes ķēdes un ražošanas pārrāvumiem, ko izraisa Covid-19 otrais un trešais vilnis, ražotāji nespēs ievērot 2021. gada termiņus, kuri attiecas uz tehniku, kas aprīkota ar pārejas motoriem, kuru jauda ir no 56 kW līdz 130 kW vai lielāka par 300 kW, neciešot nopietnus ekonomiskus zaudējumus.

2.5. Tāpēc šie datumi ir jāatliek, lai izvairītos no tā, ka pārejas motorus (kuru skaits ir ierobežots) vairs nevarētu laikus uzstādīt šai teknikai un tie tiktu norakstīti.

2.6. Lai gan piegādes ķēdē un ražošanā joprojām pastāv izkropļojumi, tos nevar salīdzināt ar tiem izkropļojumiem, kas bija 2020. gada pavasarī, un ir pamatoti par sešiem mēnešiem pagarināt ar šiem motoriem aprīkotas tehnikas ražošanu un par deviņiem mēnešiem – laišanu tirgū, nevis par 12 mēnešiem abām kā 2020. gadā.

2.7. Visbeidzot, ierosinātais pagarinājums attiektos arī uz lauktehniku un mežtehniku, kas aprīkota ar pārejas motoriem, jo tā pakļaujas noteikumiem par ANMT piesārņotāju emisiju.

3. Vispārīgas piezīmes

3.1. EESK vēlreiz pauz jau vairākkārt izteikto pārliecību, ka ir jāsamazina oglekļa monoksīda, slāpekļa oksīdu, ogļūdeņražu un cieta daļiņu kaitīgās emisijas no autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas dzinējiem, lai sekmētu ES mērķu sasniegšanu gaisa kvalitātes jomā.

3.2. Atzinumā par Regulu (ES) 2016/1628 EESK ieteica nekavējoties apstiprināt jauno regulu, ņemot vērā lielās bažas par sabiedrības veselību, kas saistītas ar degšanas procesā izdalītajām nanodaļiņām, un augsto aizsardzības līmeni, ko iespējams panākt, īstenojot V posmu attiecībā uz autoceļiem neparedzētas mobilās tehnikas motoriem.

3.3. Tomēr EESK labi apzinās, ka Covid-19 krīze ir radījusi būtiskus traucējumus piegādes ķēdē un ražošanā, un šie traucējumi turpinās otrā un trešā viļņa dēļ, un ka tā rezultātā ražotāji nevarēs ievērot 2021. gada termiņus, neciešot nopietnus ekonomiskus zaudējumus.

3.4. Turklāt EESK pilnībā apzinās, ka krīze nebija gaidāma un to nevarēja paredzēt un ka šie ir ļoti ārkārtēji apstākļi. Tāpēc EESK atzīst, ka Covid-19 pandēmija ir liels izaicinājums lielākajai daļai ES ekonomikas nozaru.

3.5. Tāpēc EESK atbalsta termiņa pagarināšanu par sešiem mēnešiem tādas tehnikas ražošanai, kas aprīkota ar minētajiem motoriem, un termiņa pagarināšanu par deviņiem mēnešiem laišanai tirgū, nevis par 12 mēnešiem abām kā 2020. gadā.

3.6. EESK uzskata, ka tas ir saprātīgs un samērīgs pasākums, kura mērķis ir nodrošināt iekšējā tirgus pareizu darbību, ieinteresēto pušu ekonomisko līdzsvaru un augstu sabiedrības veselības un vides aizsardzības līmeni.

Briselē, 2021. gada 9. jūnijā

*Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas
priekšsēdētāja
Christa SCHWENG*